

Rok 2024

**Standardy ochrony małoletnich
w Szkole Podstawowej w Mostach**

Wersja dla małoletnich

Objaśnienie terminów

1. Standard – norma, wymóg, kierunki działań szkoły na rzecz ochrony dzieci.
2. Małoletni – osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
3. Dziecko – dzieckiem jest każda osoba do momentu ukończenia 18. roku życia.
4. Przemoc fizyczna – działanie wobec dziecka, które powoduje uraz fizyczny, na przykład: bicie go, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, kopanie.
5. Przemoc psychiczna – przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja z dzieckiem obejmująca zarówno działanie, jak i zaniechanie, na przykład: niedostępność emocjonalna, ignorowanie potrzeb dziecka, zawstydzanie, upokarzanie, straszenie. Przemocą jest także narażanie dziecka na bycie świadkiem przemocy.
6. Przemoc seksualna – podział na przemoc seksualną z dotykiem i bez dotyku – m.in.: zachęcanie dziecka do rozbierania się, zachęcanie dziecka do wysyłania nagich zdjęć, dotykania się w miejsca intymne, zwracanie uwagi na intymne miejsca dziecka, zawstydzanie dziecka tematyką seksualną, grooming.
7. Przemoc rówieśnicza – ze szczególnym uwzględnieniem formy przemocy online, na przykład: szydzenie z wyglądu, z choroby, z dysfunkcji, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika, namawianie do przestępstwa, wyśmiewanie, używanie przemocy fizycznej.
8. Zaniedbanie – stałe/ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka w tym potrzeb emocjonalnych, na przykład: zaniedbanie obszarów opieki zdrowotnej, edukacji, odżywiania czy zapewnienia bezpiecznych warunków życia.
9. Personel – każdy pracownik szkoły, bez względu na formę zatrudnienia w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz, sprzątacznik lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
10. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny/rodzic zastępczy

Wprowadzenie

Krzywdzenie dzieci jest niepokojącym problemem, który coraz częściej występuje we współczesnym świecie. Z różnymi formami krzywdzenia macie również do czynienia w środowisku sobie najbliższym – szkolnym i pozaszkolnym. W tej sytuacji konieczna jest odpowiednia reakcja szkoły.

Jednym z najważniejszych celów działania szkoły jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska.

Istotnym i konkretnym działaniem szkoły na rzecz Waszej ochrony w szkole jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Wam w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia Waszych praw. Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”.

„Standardy ochrony małoletnich” określają:

1. główne kierunki działań szkoły na rzecz Waszej ochrony, zwane w dokumencie „standardami”,
2. zasady, czyli przyjęte w szkole normy postępowania pracowników szkoły i małoletnich uczniów, dotyczące w szczególności:
  - a) bezpiecznych relacji pracowników szkoły z małoletnimi;
  - b) bezpiecznych relacji między małoletnimi;
  - c) korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu;
  - d) ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci.
3. Sposoby Waszego postępowania w sytuacjach, w których czujecie się krzywdzeni oraz działania szkoły zabezpieczające Was przed krzywdzeniem i jego skutkami.

„Standardy ochrony małoletnich” stanowią również istotną formę zabezpieczenia Waszych praw. W celu ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie praw dziecka.

Jako osobom małoletnim należy się Wam szczególna opieka i ochrona dorosłych, bo nie zawsze jesteście w stanie sami należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona Waszych praw jest zatem powinnością rodziców i wszystkich pracowników szkoły.

Działania naruszające prawa dziecka uznaje się za równoznaczne z jego krzywdzeniem. Stajecie się wówczas ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, psychicznej czy seksualnej. Łamanie praw dziecka staje się więc źródłem krzywdy, której możecie doznać lub doznajecie zarówno ze strony dorosłych, jak i rówieśników. Właśnie dlatego bardzo ważna staje się znajomość i przestrzeganie praw dziecka przez wszystkich członków szkolnej społeczności.

CZĘŚĆ I

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Standard I.

Uczniowie, rodzice i pracownicy Szkoły Podstawowej w Mostach, znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem szkoły ogólnodostępnym dla personelu szkoły, uczniów oraz ich opiekunów.
2. Dokument udostępniono, na stronie internetowej szkoły, wyłożono do wglądu w bibliotece szkolnej i u pedagoga.
3. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: wersji zupełnej oraz skróconej przeznaczonej dla małoletnich i zawierającej informacje dla nich istotne.
4. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są wśród rodziców na zebraniach z rodzicami, konsultacjach indywidualnych .
5. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są i omawiane w trakcie lekcji wychowawczych, konsultacji indywidualnych, na godzinach „dostępności”, w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku.

Standard II.

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w szkole.

1. Celem działań wszystkich pracowników szkoły jest ochrona małoletnich uczniów przed każdą formą krzywdzenia oraz zapewnienie im bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i seksualnego w szkole.
2. Pracownicy szkoły skutecznie reagują w sytuacjach, gdy małoletni uczniowie są krzywdzeni.
3. Pracownicy szkoły zgodnie ze swoimi kompetencjami i rolami, które pełnią w szkole, czuwają nad bezpieczeństwem małoletnich uczniów.

Standard III.

Szkoła Podstawowa w Mostach oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

1. Rodzice są angażowani w działania szkoły prowadzone na rzecz ochrony małoletnich.

2. Szkoła uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych swoich uczniów informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów ochrony małoletnich”.
3. Szkoła umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym dzieci, poprzez konsultacje indywidualne oraz zebrania z rodzicami/opiekunami prawnymi poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w internecie oraz z zakresu metod wychowawczych bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

Standard IV.

Szkoła zapewnia uczniom równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

1. Szkoła oferuje uczniom edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
2. W każdej klasie uczniowie są poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
3. W szkole dostępne są dla uczniów materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w internecie (broszury, ulotki, książki).
4. W szkole wyeksponowane są informacje dla uczniów dotyczące możliwości uzyskania przez nich pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Standard V.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.
2. Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:
  - a) Przemoc fizyczna to między innymi:
    - popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami
  - b) Przemoc psychiczna to między innymi:
    - poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności
  - c) Wykorzystanie seksualne to naruszenie sfery intymnej dziecka, zmuszanie do oglądanie nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży, wymuszanie

nieakceptowanych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności dziecka, dotyk, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny, itd.

d) Zaniechanie to:

- niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nierespektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniechanie higieniczne, pozostawanie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, niedbanie o higienę snu i odpoczynku, nieposyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnienie dziecku opieki lekarskiej).
3. Przemocy możecie doświadczyć ze strony innych uczniów, rodziców lub opiekunów, osób trzecich (osób, z którymi miałaś kontakt czy pracowników szkoły).
  4. Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w szkole znajdują się w Załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.

Standard VI.

Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

1. Przyjęte zasady i realizowane sposoby ochrony uczniów są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Do weryfikacji stosowanych zasad i procedur szkoła pozyskuje opinie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Zasady monitoringu i kontroli standardów ochrony małoletnich określa dyrektor szkoły.

CZĘŚĆ II

ZASADY POSTĘPOWANIA W CELU OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci zawiadom wychowawcę, nauczyciela, pedagoga/psychologa szkolnego lub inną osobę dorosłą.

1. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

2. Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Szkoła uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa (**punkt 3**).
2. Zgodę na publikację Twojego wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowie prawni.

3. Zasady dostępu dzieci do Internetu.

1. Szkoła, zapewnia Ci dostęp do Internetu, jednocześnie podejmuje działania zabezpieczające dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla Twojego prawidłowego rozwoju. W szkole zainstalowane jest i aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych stanowią Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
2. Z Internetu możesz korzystać jedynie pod nadzorem nauczyciela na zajęciach lekcyjnych.

4. Przepisy końcowe

1. Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Załącznik nr 1

Zasady bezpiecznych relacji personelu – dziecko w Szkole Podstawowej w Mostach

Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych, pracowników niepedagogicznych, praktykantów i wolontariuszy. Personel powinien traktować Was z szacunkiem oraz uwzględniać Waszą godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Relacje personelu z dziećmi.

1. Działania podejmowane wobec Was powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Nikt nie może Was bić, szturchać, popychać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć, obrażać ani dotykać w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Osobom dorosłym pracującym w szkole nie wolno używać wobec Was wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, kierować wypowiedzi dotyczących aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać władzę lub przewagę fizyczną nad Wami (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
4. Osoba dorosła pracująca w szkole nie może Wam proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w Waszej obecności.
5. Pracownikowi szkoły nie wolno zachowywać się w Waszej obecności w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec Was relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Pracownicy szkoły nie mogą zapraszać Was do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z Wami poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z Wami poza godzinami pracy, muszą oni poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i Wy musicie wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Właściwą formą komunikacji nauczyciela z Wami lub Waszymi rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e - dziennik, e-mail i telefon służbowy).

Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko w Szkole Podstawowej w Mostach

1. Traktuj kolegów/koleżanki z należyтым szacunkiem.
2. Słuchaj innych, gdy mówią, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole (nie narażaj innych na niebezpieczeństwo).
5. Konflikty rozwiązuj w sposób pokojowy:
  - a) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko nasili.
  - b) Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
  - c) Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
  - d) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
  - e) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.
  - f) Pamiętaj! Jeśli nie uda się Wam rozwiązać konfliktu, zawsze możecie zwrócić się o pomoc do wychowawcy, nauczyciela, pedagoga/psychologa.
6. Nie bądź obojętny gdy komuś dzieje się krzywda, zawsze poinformuj o tym wychowawcę, nauczyciela, pedagoga/psychologa.
7. Szkoła jest wspólnotą - nie stwarzaj sytuacji, w których Twoi koledzy/koleżanki czuliby się celowo pomijani, izolowani.
8. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej innego dziecka.
9. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek. Nigdy nie dotykaj kolegi/koleżanki w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
10. Nie wolno Ci wyśmiewać, obgadywać, ośmieszać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać innych uczniów.
11. Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach Twoich kolegów i koleżanek.
12. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
13. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
14. Bądź tolerancyjny - szanuj odmienny wygląd, przekonania, wierzenia, poglądy innych.
15. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj prywatnych rzeczy.

16. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
17. Szanuj rzeczy osobiste i mienie kolegów/koleżanek.
18. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
19. Nie namawiaj innych do krzywdzenia.
20. Nie przynoś do szkoły niedozwolonych substancji (alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych tego typu środków) ani ich nie spożywaj, nie zachęcaj innych do ich stosowania.

Załącznik nr 2

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Szkole Podstawowej w Mostach

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia Wam dostęp do Internetu w czasie zajęć lekcyjnych.
2. Nauczyciel czuwa nad Waszym bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w trakcie zajęć. Przekazuje Wam informację o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci.
3. Należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa on-line. Nie należy udostępniać prywatnych danych, hasła oraz innych informacji.
4. Zakazuje się dostępu, publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa.
5. Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie innych uczniów on-line.

PAMIĘTAJ !!!

KAŻDY ma prawo do poszanowania swojej godności JEŚLI sam/a doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia innego ucznia to NATYCHMIAST powiedz o tym komuś dorosłemu: wychowawcy, nauczycielowi, pedagogowi/psychologowi lub innemu dorosłemu, który jest dostępny na terenie szkoły!!!

WAŻNE TELEFONY!!!

- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – **Telefon zaufania dla Dzieci i Młodzieży – tel. 116 111** (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz **Telefon dla rodziców i nauczycieli**, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej Dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – **tel. 800 100 100** (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);
- **Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli: 800 080 222**
- **Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00**
- **Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna: 22 425 98 48**
- **Telefon Zaufania - 19 288** (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo);

- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – tel. 800 120 002** (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info;
- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia – tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123** (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – tel. 800 12 12 12** (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc” – tel. 800 120 148** –(bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża – tel. (22) 230 22 07** (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20);
- **Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol” – <https://twojparasol.com/>**